

Referat Planforum i Nordland 15. april 2021

Møtet ble avholdt på Teams.

Møteleder: Una Sjørbotten, Nordland fylkeskommune, plan, klima og ressursutvikling
Referent: Britt Kjensli, Nordland fylkeskommune, folkehelse og lokal samfunnsutvikling,
koordinator planforum

Sak 1 Interkommunal kystzoneplan for Vesterålen

Sak 2 Kommuneplanens arealdel 2021-2031 Lødingen kommune

<i>Fra Lødingen kommune</i>	
Kristina Husjord	
Guri Fossum Krog	
<i>Fra Asplan Viak</i>	
Claire Kvalheim Kieffer	
<i>Fra Norconsult</i>	
Magne Haukås	
Lars A. Uttakleiv	
Tormod Henry Skålsvik	Akvaplan Niva
<i>Fra Vesterålskommunene</i>	
Hans Christian Haakonsen	Hadsel kommune
Emil Iversen	Andøy kommune
Raina Kristensen	Sortland kommune

<i>Deltakere planforum</i>	
Elisabeth Utstøl Pettersen	Statsforvalteren
Toril Austvik	Statsforvalteren
Svein Stuen	Statsforvalteren
Silje Hovdenak	Sametinget
Silje Svendsen	Fiskeridirektoratet
Anniken Nylund Aasjord	Kystverket
Thomas Magnus Jensen	Kystverket
Gunnar Andreas Paulsen	Statens vegvesen
Inger Utnes Moen	Statens vegvesen
Trine Remman	Mattilsynet
Margareth Bergesen	Mattilsynet
Tori Winther	Mattilsynet
Helene Weydahl Guttorm	Mattilsynet
Tor-Erik Jule Lian	Forsvarsbygg
Åshild Grønlien Østmoe	Direktoratet for mineralforvaltning
Ingrid Johanna Verbaan	NVE
Eva-Beate Rundereim Torsvik	Fiskeridirektoratet
Stephen Wickler	Universitetet i Tromsø, maritim arkeologi

Silje Charlotta Wästlund	Nordland fylkeskommune, plan, klima og ressursutvikling
Toril Barthel	Nordland fylkeskommune, forvaltning FV Bodø
Trude Mørk	Nordland fylkeskommune, forvaltning FV Bodø
Torbjørn Ytrehus Moldestad	Nordland fylkeskommune, forvaltning FV Sortland
Tomm Jensen	Nordland fylkeskommune, folkehelse og lokal samfunnsutvikling
Grethe Kvam Vorvik	Nordland fylkeskommune, kulturminner
Tor-Kristian Storvik	Nordland fylkeskommune, kulturminner
Stine Grøvdal Melsæther	Nordland fylkeskommune, kulturminner
Steinar Randby	Nordland fylkeskommune, akvakultur
Eirik Stendal	Nordland fylkeskommune, innovasjon og infrastruktur

Enkelte deltakere deltok på kun én sak.

Sak 1 Interkommunal kystsoneplan for Vesterålen - midtveishøring

Norconsult ved Lars Arne uttakteiv presenterte planarbeidet. Han redegjorde godt for:

- Status for planprosessen med innspill og medvirkning
- Konsekvensutredningen - omfang og formål
- Prosessplan og framdrift
- Aktuelle problemstillinger og drøfting

Den interkommunale kystsoneplanen skal være en helhetlig kystsoneplan. Målsetningen er:

- Bruk og vern av sjøareal i regionen
- Forutsigbarhet for kommunene, næringsliv og befolkning
- Økt kunnskap om ulike interessenters bruk av sjøområdene i regionen
- Bærekraftig forvaltning av sjøområdenes økosystem

Deltakere i prosessen:

- Ressursgruppene – fire repr. i hver gruppe fra havbruk og fisker, natur og friluftsliv, reiseliv
- Arbeidsgruppe – arealplanleggerne i de seks kommunene
- Myndighetspart – Fiskeridirektoratet
- Prosjektledelse: Norconsult er prosjektleder, Akvaplan Niva underleverandør og Vesterålen regionråd prosjekteier for den interkommunale planen.

KU – omfang og formål:

- Metodikk
- KU for alle bruksendringer – ca 60 innspill
- Dispensasjon gitt og tatt i bruk – del av KU
- Hensynssoner

Spørsmål og kommentarer:

- **Kystverket:** Ferdsel er en viktig og en begrensende faktor. Ikke bare fiskeri og havbruk. Vi kom seint inn i prosessen på Helgeland. Ble utfordrende. Blir vanskelig når en kommer seint inn, kan ende med innsigelser.

- **Svar:** Bruker farleder som kartgrunnlaget har. Kystverket skal inn nå. Rasjonaliserer prosessen i forhold til hvem som skal inn når.
- **Mattilsynet:** Fiskehelse, fiskevelfed og akvakultur. Vi vil også ha en plass. Forutsigbarheten blir bedre når vi er med fra et tidlig tidspunkt. Beredskap og biosikkerhet. Ryddig prosess.
- **Svar:** Det er der vi er nå, offentliggjør innspill. Alle kan kontakte oss. Resultatet av KUen legges fram. Vil legge til rete for at dere kan stille forberedte i et slikt møte. En måte å rasjonalisere arbeidet på.
- **Statsforvalteren:** Alt som ligger i kystkonturen er med i strandsonen. Omfatter ikke næringsareal. KU vurderer forhold på land.
- **Forsvarsbygg:** Forskrift etter sikkerhetsloven. Medfører potensielt endringer. Snakk om justeringer i dette området. Begrensa konflikt. En lokalitet av akvakultur innenfor et øvingsskytefelt. Ønsker dialog. Kontakt på departementsnivå om kravet til KU. KU er mest aktuelt når nye felt utredes, ikke primært ved videreføring av eksisterende skyte- og øvingfelt i sjø.
- **Svar:** Kaller inn til eget særmøte.
- **Sametinget:** Reindrifta er viktig. Samisk befolkning her. Kan ikke utelukke utmarksbruk, samisk kultur. Tatt inn reindrift og flyttleie. Hatt dialog med Fiskeridirektoratet om matauke, har mangla i deres kart. Se på det, ikke næring eller rekreasjon. Lokal kunnskap. Hva er erfaringene med fiskeri og havbruk i samme arbeidsgruppe?
- **Svar:** Felles interesser. Så langt har det fungert bra. Gode diskusjoner, god dialog mellom næringene, alle skal finne sin plass. Bevisst valg å gjøre det slik. Tatt direkte kontakt med reindriftsdistriktet og lokallagene om flytteleier og vinterbeite. Ellers er tilbakemeldingene her at samisk næring er ganske lik annen næring.
- **NFK, akvakultur:** Har dere gått aktivt ut for å rekruttere til ressursgruppene? Det skjer ofte at etablerte anlegg skal endre fortøyning. Viktig at eksisterende anlegg blir kartfesta og med i KU.
- **Svar:** Ja, tok kontakt med alle næringene, inviterte alle til et fellesmøte og ba om fire representanter til hver gruppe. Det legger vi opp til, kjører alt inn i samme KU.
- **Fiskeridirektoratet:** Det er mange dispensasjonssaker. Også spilt inn i kystzoneplanen. Ikke heldig med parallelle plan. Om nei på dispensasjonssøknaden, blir den fortsatt med i planen?
- **Svar:** Vi styrer ikke dette. Dispensasjonssakene kommer. Behandles helhetlig i planen.
- **Statsforvalteren:** Hvordan ivareta hensynene til klimakrise? Oppdrett kan bidra positivt med å begrense utslipp. Områder med taredrift, kan ta opp CO2. Tare kan rense næringsstoffer ut av sjøen nært oppdrettsanlegg. Synliggjør muligheten, veier for næringa. Fiskeavfall. Plantebasert material. Interessant om dette kunne beskrives i utredningen.
- **Svar:** Eventuelt ta inn i overordna plan/mål, men ikke i KU eller planbestemmelsene.
- **Kystverket:** En del lokaliteter som mangler, for vår del stor betydning.
- **Svar:** En del ikke med, men vi vet om det. Har fokus på dem som ikke er meldt direkte inn.
- **Hadsel kommune, svar til Statsforvalteren:** Nasjonale forventninger forventer at bærekraftsmåla ligger til grunn. Miljø og klima må være en del av planen.
- **NFK, plan:** Fint å si noe i planbeskrivelsen om hvorfor dere har de ulike bruksområdene. Lakseførende strekninger er viktig → KU. Bra at landskap er tatt med, samt reiseliv og rekreasjon. Ta kontakt om det er noe!

- **Svar:** Vannmiljø vil bli en del av vurderinga. Enhetlig vannmiljø.
- **Hadsel kommune, svar** til NFK plan: Klar over vannmiljø og NFKs mål. Er med i det planarbeidet. Er også klar over landskapsanalysene. Tas med i planprosessen videre.
- **NFK, kulturminner:** Savner et kartlag for kulturminner. Tromsø museum, marin arkeologi, er avglemt.
- **Svar:** Ligger under andre tema. Skal ta kontakt! Utkastet skal kvalitetssikres i kommunene. Det er de som kjenner de lokale forholdene best.
- **NFK, folkehelse:** Har dere vurdert helsekonsekvensutredning? Forutsetter at dere skuler til kartlegging av friluftsområder.
- **Svar:** Ikke eget KU-tema, men en del av friluftsliv, lys og støy, landskap. Det sprer seg over flere tema. Kartene ligger inne som et lag.
- **Hadsel kommune, svar** til NFK folkehelse: Ikke mulig med helhetlig helsekonsekvensutredning for hele Vesterålen. Kan stille krav i planen ved etablering av konkrete tiltak - foreligge en folkehelsevurdering. Må se hvordan vi kan håndtere dette hensiktsmessig. Oppfordrer NFK til å være aktiv på kulturminner. Kan tenke oss en konflikt ved at akvakulturanlegg kan skjemme et kulturminne.
- **NFK, kulturminner:** Områdene er kulturhistoriske landskap (Nyksund, Langnesvær i Øksnes), ikkje landa. Når vi har noe konkret, gir vi beskjed.

Sak 2 Kommuneplanens arealdel 2021-2031 Lødingen kommune

Lødingen kommune ved Kristina Husjord presenterte framdrift og status på kommunens planarbeid. Fokuset på møtet var på spredt bebyggelse.

Lødingens arealdel er 27 år gammel og eldst i Nordland, og retningslinjene er ikke i samsvar med dagens lovverk. De har ingen tydelig arealstrategi i samfunnsdelen fra 2009, men kap. 8 omhandler forholdet mellom arealdel og samfunnsdel, samt at det er lagt en del føringer for hytte- og fritidbebyggelse.

Hensikten med planen er å tilrettelegge for at ny utbygging, spesielt til boligformål, legges til områder med etablert infrastruktur, og unngå ny utbygging i urørte eller relativt urørte naturområder.

Kristina hadde så en grundig og fin gjennomgang av alle tettstedene og bygdene, og tilgangen på bolig/fritidsbolig/tomt i hver enkelt av disse, samt hvor det kunne være aktuelt med nye enheter.

Lødingen kommune har hatt møte med reindriften for å sikre at flyttlei ikke stenges, samtidig som det skal bli en enklere søknadsprosess. Reindriften er positive til planen. De har også fått komme med innspill, og mener det ikke vil bli problematisk. Lødingen ønsker å knytte bestemmelser til planen slik at reindriften blir ivaretatt.

Spørsmål og kommentarer:

- **Sametinget:** Bra dere har dialog, mer bebyggelse medfører mer aktivitet. Det er lettere for reindriften om de slipper å involveres ved hver enkelt søknad.
- **Statsforvalteren:** Bra at dere har lagt godt til rette for medvirkning med reindrift. Når det gjelder de nordligste områdene, er det ansvaret til reindriftsforvaltninga i Troms

og Finnmark, ta kontakt med dem. Beiteområdene i Lødingen brukes først og fremst om vinteren og våren. Viktig å skjerme kalvingsområdene. Viktig å ikke stenge muligheten for flytting av rein. Hvordan vil spredt bolibygging påvirke flyttlei – vanskelig å vite uten å vite hvor bebyggelsen planlegges. Kartene beskriver ikke nøyaktig hvor de flyttes. Beskriv hvor dere tenker bebyggelsen plassert, tenk over avbøtende tiltak. Kan tenkes at reindrifta ikke har vurdert alternativene. Arealregnskap er et bra grunnlag. I utgangspunktet er det problematisk å legge inn et uavklart forhold i planen. Om en kan lokalisere bebyggelse i området, er det bedre. En må da innordne seg i eksisterende infrastruktur, men mister muligheten til å bygge der en har tilhørighet.

- **Svar:** Tenkt som utkast til bestemmelser under Infr-område, men også spredt bebyggelse. Trenger kanskje noe mer?
- **Statsforvalteren:** Bli enig om å samle bebyggelsen, sammen med reindrifta. Unngå klam hånd.
- **NFK forvaltning FV:** Vil slutte oss til å konsentrere bebyggelsen dere ønsker i spredte områder i forhold til avkjørsler osv. Ønsker plassering der bebyggelsen er. Kryssing av vei, barn. Rammeplan for avkjørsler. Kan brukes i bestemmelser.
- **Svar:** Har anvendt rammeplan. Vil samle bebyggelse til eksisterende bebyggelse så langt det lar seg gjøre. Vil se på det.
- **NFK, kulturminner:** Disse arealene er ikke avklart ift kulturminneloven i arealplanen. I 2018 bedt om en bestemmelse i forhold til dette. Det kan vi ta direkte, slik at forholdene til kulturminner er avklart før tiltak skjer.
- **Statens vegvesen:** E 10, RV 85. Avkjørsler. Ytre Sommerseth og Husjord er vegløser bygder, ikke tilknyttet offentlig vei. Hvor skal veitilkobling og eventuelt parkering være? Det skal parkeres på egen eiendom, ikke på veiareal. I KU er det sagt noe om avkjørsel - si at eksisterende avkjørsel skal brukes. Kåringen, se ift Hålogalandsveien. Bruk samme tilkomst.
- **Svar:** Kvarsjosen, Svartskaret, Husjord og Sommerseth har ikke egen vei. Gamle landbrukseiendommer av mindre verdi. Bebyggelse overtas av barn/barnebarn til fritidsboliger. Vil fortsatt bruke disse. Kjører til Øksneshavn og tar båt videre. På Sommerseth er det nylig etablert skogsvei, 4 gamle våningshus og ei hytte. Usikker på parkering ved Lofast. Til Husjord kommer de fleste med båt. Legger til rette for utvida parkering i planen ved Øksneshavn, småbåthavn.
- **Statens vegvesen:** Kan ikke knytte særskilt parkeringstillatelse til offentlig vei. Må være privat grunn.
- **NFK forvaltning FV Bodø:** Parkeringsproblemstillingen må tas på alvor, langs E10 osv.

Spørsmål fra Lødingen: Storosen ved Yttersted, aktsomhetsområde snø- og steinskred, ny fritidsbolig?

- **Statsforvalteren:** Det beste er det vi kan avklare nå. Kan være mulig. Skal gjøres geoteknisk undersøkelse før ramme- og igangsettingstillatelse for utbygging gis. Kan tas inn i bestemmelsene.
- NFK plan: Viktig, kommunens ansvar. I Bodø er det laget bestemmelser for Rønvikleira, se på disse.
- NFK folkehelse: Almennhetens tilgang til friluftsområdene skal sikres. Kan tas inn i bestemmelsene.

Spørsmål fra Lødingen: Vestbygd. Ønsker å legge til rette for hvor mange enheter en kan bygge i planperioden. Videreføring av området, men nytt at det er med antall. Må de konsekvensutredes?

- **NFK plan:** Komplisert. Veldig gammel plan. Egentlig ikke nødvendig når i gammel plan, men kunnskapsgrunnlaget skal være oppdatert og så godt utredet som mulig. KU for nye boliger og fritidsboliger (pbl). Om 15 dekar eller mer, strandsone osv. Det er flere vurderinger dere må gjøre. Viktig at dere begrunner valgene. Viktig at vurderingene kommer fram i planbeskrivelsen (reindrift, landbruk). Alle næringsareal har krav om regulering. Fører til mer berøring naboer og andre næringer.
- **Kystverket:** Næringsareal tilknytta sjø, Kåringen. Er tilgjengelig for spørsmål.
- **Statsforvalteren:** Var dette lagt ut i 2018? Må ha bestemmelser for byggegrense og utnyttingsgrad. Formelt sett er arealbruken avklart, men i praksis litt verre. Kan si at formålsgrensa skal være byggegrense. Kan angi størrelse på bolig/tomt, kombinert med utnyttingsgrad. Betyggende med bestemmelse om byggegrense langs vassdrag.
- **Svar:** B5 er viderført fra tidligere plan. Tidligere var byggegrensa 50 m fra sjø, vil viderføre dette. I bestemmelsene har en byggegrense mot sjø. Utnyttingsgraden er det også sagt noe om. Det vi ikke har er antall, det må legges inn, ca 8 tror vi. Bli størrelsesbestemmelser og utnyttingsgrad på tomta.

Spørsmål fra Lødingen: Ytre Sommerseth, spredt fritid, og garasje og mindre tilbygg i LNFR vs LFNR spredt.

- **NFK folkehelse:** Ang. Ytre Sommerseth. Viser kartlegging av friluftsområder, kunnskapsgrunnlaget, ikke juridisk binding. Kan ikke forby virksomhet, dere må vurdere dette.
- **Statsforvalteren:** Viltkartlegging, område for elg, er nok tatt ut. Bare en liten del av verdier er kartlagt, må gjøre selvstendige vurderinger. Kulturlandskap, tilpasning eksisterende bebyggelse, betydning for allmennhetens ferdsel. Ang. garasje. Om det skal være mulig å bygge garasje / bygge ut må dette skje innenfor rammen av angitt utnyttingsgrad, d.v.s. at det må være åpnet for spredt utbygging med tilhørende bestemmelser om omfang og lokalisering. Bolig i tilknytning til område med landbruk må ikke legges på dyrka mark. Snakker dere om dyrka mark eller dyrkbar mark? Områder uten vei kan være viktige beiteområder!
- **NFK forvaltning FV:** Veilovens byggelov gjelder angående garasje. LNF – dispensasjoner fra loven, men praktiseres forskjellig.
- **Direktoratet for mineralforvaltning:** Mineralressurser er en naturressurs, ikke tatt med. Bør tas med på linje med andre. Uttak: konflikter med støy, støv. Viktig at kommunen beskriver disse forholdene for å avdempe og unngå konflikt. Fint at dere bruker båndlegging. Ta inn mineralloven i bestemmelsene før høringsrunden.
- **Svar:** Vi har en del areal til rådstoffutvinning. Et område ligger tett på. Mener det er behandlet i KU, ikke som eget tema, men under et annet. Sjekker dette og tar det eventuelt med.

Nordland fylkeskommune takker alle for deltakelsen!